

El seitó agonitza a la llotja mediterrània

Els pescadors alerten de l'escassetat de seitó a les nostres costes.

Les possibilitats de supervivència del seitó al calador mediterrani s'escolen pels forats d'unes xarxes com més va més buides. A la zona de l'Ebre i del golf de València, la davallada incessant es converteix en un cop fulminant per als pescadors de peix blau de la zona. La veda biològica obligatòria –i pagada– esdevé per a ells l'única proposta de viabilitat.

Lluny dels temps en què la costa mediterrània vessava de recursos pesquers, el seitó renuncia al tron de les captures de peix blau. Des de l'any 1994, la biomassa de seitó –és a dir, la quantitat de peix en pes que hi ha a la mar– ha disminuït d'un 42% a Catalunya. Malgrat les diferències segons la zona –al golf de Lleó ha estat del 36%–, la davallada més dramàtica és a la zona de l'Ebre i al golf de València, on arriba al 69%. El retrat, previsible però igualment esfereïdor, respon a les dades fetes públiques per l'Institut de Ciències del Mar de

Barcelona, en un estudi encarregat pel Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural. En vista d'aquesta situació tan crítica, la direcció general de Pesca i Acció Marítima ha decidit d'emprendre mesures per apaivagar aquesta tendència i "començar a pensar en la recuperació del sector", com explica Martí Sans, director general de Pesca i Afers Marítims de la Generalitat de Catalunya. Els pescadors acullen amb expectativa les propostes, i miren de salvar diferències per avenir-se en una mesura que canviï dràsticament el rumb del seitó als nostres caladors

i, de retruc, el futur del sector que viu d'aquestes captures.

Proposta de màxims. Amb la intenció de traçar un pla real de recuperació que tingui un ampli consens, la direcció general de Pesca ha proposat al sector una colla de mesures. A banda de crear una zona de protecció de reproductors i de reduir l'entrada de vaixells que vénen a pescar a les costes catalanes, les solucions de Sans són "augmentar la talla mínima de captura de 9 centímetres a 11 i aplicar una veda el maig i el juny". "És una proposta de màxims", afirma. L'argument que sosté la viabilitat de la primera proposta sorgeix dels estudis científics, que asseguren que amb 11 centímetres de llargària el seitó ja és madur i, per tant, ha deixat els ous a mar. "Si només culls però no plantes, al final no es podrà collir res", resumeix Agustí Trillo, president de l'Organització de Productors de Peix Blau de Tarragona, una de les zones més afectades, sobretot si tenim en compte que el 90% de les captures del port de Tarragona són de peix, principalment de sardina i seitó, que són les espècies de les quals es pesca més quantitat. Els pescadors tarragonins estan d'acord amb la mesura, com també a passar d'11 centímetres a 12 el tallatge mínim per a les sardines. "Si no hi posem remei, la sardina pot acabar com el seitó", alerta Trillo. Tanmateix, al canvi climàtic i a la contaminació com a possibles causes del descens de les captures dels darrers anys, hi afegeix una acèrrima crítica a la sobreexplotació: "Els pescadors hem trencat el cicle dels peixos; no hem fet les coses ben fetes."

Però per a Joan Fontdecala, secretari de la Confraria de Pescadors de Roses, "no serveix de res limitar la mida de la captura del peix, si actualment no se n'agafa". Les xifres de la confraria són clares com l'aigua. El descens no afecta tan sols les captures d'anxova grossa, que han caigut fins a una quarta part en cinc anys, sinó que mentre el 2003 es capturaren 108 tones d'anxova petita, durant el 2007 no s'ha arribat ni a una tona. "D'anxova petita ja no se

n'agafa, però perquè no n'hi ha, i això sí que és realment preocupant", admet Fontdecalà. Tanmateix, reduir els màxims en les captures també és una de les mesures estudiades pel departament per a evitar les fuetjades de la crisi al sector. Si ara hi ha una limitació de 5.000 quilos de sardina el dia, i de 15.000 quilos en el cas del seitó, es vol reduir a 10.000 quilos les captures d'aquest darrer, "cosa no gaire difícil perquè no hi ha gènere", apunta Sans.

Tancar, però cobrant. La idea de proposar una veda biològica obligatòria per a preservar la biomassa del seitó i garantir-ne la reproducció és el punt més cantellut de les mesures sotmeses a negociació. Tot i que tothom, si fa no fa, s'avé a la proposta de l'administració, hom vol saber quins paràmetres regiran la iniciativa. Principalment, quant de temps ha de durar aquesta veda i qui els pagarà els mesos que no surtin a pescar. La direcció general de Pesca vol un pla similar al que s'aplica de tres anys ençà als caladors del Cantàbric on, mitjançant una subvenció de la Unió Europea, els armadors de la llum reben uns 45 euros diaris per no fer-se a la mar. Al port de Tarragona, la veda no hi ve de nou. A més d'imposar-se una limitació a les seves captures, aquesta flota ha estat pionera a fer vedes de dos mesos cada any per recuperar les espècies. Malauradament, les intencions han arribat tard i no han pogut evitar els pitjors presagis. Agustí Trillo reconeix que la "situació dels caladors d'aquí és més greu que no la dels del Cantàbric", i planteja que el tancament a la pesca del seitó s'allargui uns quants anys. D'aquest mateix parer és Vicenç Rovira, president de l'Associació d'Armadors de Castelló, que puguen a buscar seitó al delta de l'Ebre i, per tant, viuen una angoixa similar a la dels ports tarragonins. En total, una flota de trenta vaixells de la demarcació de Castelló es dediquen a la sardina i al seitó, i donen feina a unes 440 persones, a les quals cal afegir milers de llocs de feina indirectes. Sobre la possibilitat de fer una cosa semblant a la iniciativa presa al Cantàbric, Rovira no s'ho pensa: "Tancar sí, però cobrant."

Al nord de Catalunya, a aquestes preocupacions cal afegir-hi la competència directa amb més flotes foranes

amb les quals comparteixen calador. Per a Fontdecalà, les mesures que es prenguin a Catalunya han de passar fronteres i ser obligatòries també per a les flotes de més estats. "No té cap sentit que, mentre nosaltres fem vedes o utilitzem un sistema de captura amb teranyina o arrossegament, els francesos entrin al mateix indret i s'enduguin tot el gènere, mitjançant un sistema molt més agressiu que aquí és prohibit", explica. Per això, conclou, "és imprescindible que les mesures siguin compartides, perquè aquí les apliquem, però no en veiem el fruit".

L'administració catalana fa mans i mànigues per consensuar les seves propostes a Madrid i aconseguir l'aval de Brussel·les i, alhora, la màxima conformitat amb les confraries. Com sintetitza Sans, "el sector es mostra preocupat i dialogant", tot i els diversos plantejaments, fruit de situacions també diferents amb un únic denominador comú: l'agonia creixent del seitó a la nostra costa. Als caladors catalans i castellonencs, hi regna el desànim i s'hi manté

Una de les mesures proposades és augmentar la mida mínima del seitó capturat.

una por comuna pel futur que pugui seguir la sardina, l'espècie més capturada al nostre litoral i que ja mostra els primers símptomes d'esgotament. Com explica Agustí Trillo de Tarragona estant, "el futur està molt malament. Fins ara no s'han aplicat solucions i ara tenim allò que ens mereixem".

Laura de Andrés Creus

VALENTÍ CANADELL. FOTÒGRAF

Retrospectiva en blanc i negre

SALA D'EXPOSICIONS
CAIXA TARRAGONA
Hígini Anglès, 5 - Tarragona

Del 6 de juny al 24 d'agost de 2008
ENTRADA LLIURE

Fundació

Caixa Tarragona